

Supercykelvägen, kan den få fler att välja cykeln?

Många svenska kommuner investerar idag i supercykelvägar för att skapa mer hållbara transporter. Men hur upplever egentligen användarna dessa satsningar? Är supercykelvägen ett attraktivt alternativ till bilen, och vilka faktorer är viktigast för att människor ska välja cykeln i vardagen?

Transportsektorn står för en stor del av samhällets klimatutsläpp samtidigt som trängsel, buller och luftföroreningar fortsätter att vara utmaningar i många städer. Cykeln lyfts ofta fram som en viktig del av lösningen eftersom den är yteffektiv, utsläppsfri och bidrar till ökad fysisk aktivitet. För att fler ska välja cykeln krävs dock att infrastrukturen upplevs som säker och attraktiv.

I Helsingborg har en supercykelväg byggts mellan Laröd och Helsingborg C med målet att erbjuda ett konkurrenskraftigt alternativ till bilen. Stråket ska möjliggöra snabb och säker pendling samtidigt som det bidrar till stadens ambitioner om hållbar mobilitet och minskad klimatpåverkan.

Examensarbetet undersöker hur användare upplever trafiksäkerhet, trygghet, framkomlighet och attraktivitet längs supercykelvägen mellan Laröd och Helsingborgs centrum samt vilka faktorer som upplevs som särskilt viktiga för valet att använda stråket. Studien genomfördes som en enkätundersökning riktad till boende i Laröd och närliggande områden. Totalt samlades 261 svar in, varav 201 respondenter hade erfarenhet av supercykelvägen och inkluderades i analysen.

Resultaten visar att supercykelvägen generellt uppfattas positivt av användarna. Många upplever att den erbjuder god framkomlighet och ett attraktivt sätt att ta sig mellan Laröd och Helsingborgs centrum. Studien visar också att cykelvägen används av både arbetspendlare och personer som cyklar för motion, rekreation eller andra vardagsärenden.

En tydlig slutsats är att upplevd trafiksäkerhet har stor betydelse för hur trygg supercykelvägen upplevs. De starkaste

sambanden återfinns mellan trygghet och säkerhet i korsningar samt mellan trygghet och separation från motortrafik, vilket indikerar att dessa faktorer är särskilt viktiga för cyklisternas upplevelse av stråket.

Samtidigt visar resultaten att det finns förbättringsområden. I de öppna svaren återkom önskemål om bättre belysning, förbättrat vinterunderhåll och säkrare korsningar. Flera respondenter betonade att mötet med biltrafik fortfarande upplevs som en osäker del av resan trots att själva cykelvägen håller hög standard. Resultaten tyder därför på att användarnas upplevelse påverkas av hela resekedjan och inte enbart av cykelvägens utformning.

Studien visar även att trygghet och trafiksäkerhet är nära sammankopplade. Även om en plats kan vara trafiksäker ur ett tekniskt perspektiv är det viktigt att användarna också känner sig trygga för att cykeln ska upplevas som ett attraktivt transportmedel. Upplevd säkerhet kan därför vara lika viktig som faktisk säkerhet när människor väljer hur de ska resa.

Vad innebär då resultaten i praktiken? Studien visar att investeringar i cykelinfrastruktur kan bidra till att stärka cykelns konkurrenskraft, men att kvaliteten i utformningen är avgörande. För att få fler att välja cykeln krävs inte bara sammanhängande cykelvägar utan även god belysning, säkra korsningar, hög framkomlighet och väl fungerande underhåll.

Om framtidens städer ska minska sitt bilberoende och samtidigt skapa hållbara transportlösningar behöver cykeln upplevas som ett enkelt, säkert och attraktivt val. Resultaten från Helsingborg visar att supercykelvägar kan vara ett viktigt steg i den riktningen, men att detaljerna ofta avgör hur framgångsrik satsningen blir.

Författare: Mustafa Aboutaka

Handledare: Chunli Zhao och Ruben Kuipers

Institutionen för Teknik och samhälle, Lunds Tekniska Högskola (LTH).